

hogy több mint 2000 utasát az „Ígéret földjére”, Amerikába szállítsa. Voltak rajta dúsgazdagok és földhözragadt szegények, legtöbbjüknek azonban egy álmuk volt: a gazdagnak hitt földrészen új életet kezdeni, meggazdagodni, jól élni. A rózsás álmok azonban – legtöbbjük esetében – lidércnyomássá, halállá és pusztulássá változtak, pár óra leforgása alatt. A hajótulajdonos elbizakodottságában eszeveszett sebességet diktált a hajósoknak. Tette mindent a sűrűn érkező figyelmeztető táviratok ellenére: Vigyázat, jéghegyek! A felszerelés is hiányos volt: nem volt megfelelő számú távcső, amellyel a tengert kémlelni lehetett volna, a mentőcsónakok száma csak az utasok felének volt elegendő. Hiányoztak a piros színű vészjelző rakéták, s ráadásul a távíró is meghibásodott egy időre. Mindez azért, mert elképzelhetetlennek tartották, hogy a remek hajónak valami baja essen. Mikor éjfél előtt kevéssel az mégis egy hatalmas jéghegynek ütközött, teljes lett a pánik. A hiányos felszerelés megbosszulta magát: a fehér színű rakétákra nem reagált senki, a távíró segítségével csak egy messzire haladó hajót sikerült elérni. Utolsó reménységet a mentőcsónakok jelentettek, de azokban még az utasok felének sem jutott hely. Így történt, hogy a hullámsír a pompás hajóval 1523 személyt nyelt el a 2233 utasból. Szörnyű, megrázó tragédia! Ami kicsiben annyiszor megismétlődik az ember életében. Azok életében, akik élethajójukról – be-képzeltésükben, elbizakodottságukban – kidobálják a hit mentőcsónakjait, nem hallják meg a lelkiismeret figyelmeztető táviratait, elfelejtik felszerelni magukat az értelem távcsöveivel, az imádság segélykérő rakétaival, távíró-készülékével, egyszóval, akik fittyet hánynak azon felbecsülhetetlen lelki értékeknek, amelyek ádáz viharokban is megmaradást, életet jelentenek!

Mi e nagy hibába bele ne essünk! Tartsuk meg hitünket, jó lelkiismeretünket, vigyázzunk lelki kincseinkre, mint szemünk fényére, s hiszem, hogy az élet ádáz csatáiból, viharából, nemes harcunk árán, hajótörésmentesen, győztesen kerül ki a mi törékeny élethajónk. Ámen.

ÁLDOZÓCSÜTÖRTÖK

ApCsel 1,1-5

A mai ünnepnek az elnevezése: áldozócsütörtök, teljesen idegen nekünk, unitáriusoknak. A római katolikusoktól örököltük, akiknek ez a nap a húsvéti kötelező áldozás befejezését jelentette. Mindenekelőtt azonban áldozócsütörtök – a római katolikusok és a legtöbb keresztény felekezet számára – Jézus mennybemenetelének ünnepe. Azt ünneplik, hogy a feltámadt Jézus, miután 40 napot töltött a földön – hitük szerint –, a mennybe ment, és Isten jobbára ült.

Mi, unitáriusok, ezen a napon a tanítványok öntudatra ébredését ünnepeljük. Azt, hogy sok kétségkedés, félelem és tépelődés árán húsvét után

40 nappal felismerik Jézus nagyságát, áldozata értelmét, szeretete és evangéliuma győzhetetlen erejét. Az Apostolok cselekedeteiről írott könyv róluk, az öntudatra ébredt és apostolokká lett tanítványokról szól. Szerzője Lukács, az evangélium írója, s erről már a könyv első soraiból meggyőződhetünk: „Az első könyvet arról írtam, Teofilusom, amit Jézus tett és tanított kezdettől egészen addig a napig, amelyen felvitetett, miután a Szentlélek által megbízást adott az apostoloknak, akiket kiválasztott.” Ez a megbízás pedig így hangzott: „Ne távozzatok el Jeruzsálemből, hanem várjátok meg az Atya ígétét, amelyről hallottátok tőlem, hogy János vízzel keresztelt, ti pedig nem sok idő múlva Szentlélekkel kereszteltettek meg.”

Meggyőződésem szerint: a szentlélek ereje már akkor, húsvét után 40 nappal, hatni kezdett a tanítványokban. Azért világosodhattak meg, azért ébredhettek öntudatra, mert a vízzel való megkeresztelés után a lélekkel való megkeresztelés is bekövetkezett életükben. S megvilágosodott értelmük és fellelkesült szívük mellé már csak akaratuk megerősödése hiányzott, hogy 10 nap múlva, pünkösöd ünnepén, a tettek mezejére lépve, Jézus evangéliumának és Istenországá ügyének bátor bajnokai legyenek.

Áldozócsüttörtöknek tehát – bármennyire is idegenül hangzik ez az elnevezés – megvan a maga értékes üzenete számunkra: a jézustanítvánnyá, apostollá, igaz kereszténnyé levéshez nem elegendő a vízzel való megkeresztelés, a lélekkel való megkeresztelés is szükséges ahhoz, hogy valóban öntudatos, igaz keresztények legyünk. Olyan emberek, akik nemcsak beszélnek, hanem tesznek is Jézus evangéliuma, vallásuk, egyházuk érdekében.

Sajnos, sokan vannak, akik ezt nem így látják, fogják fel. Megelégszenek a vízzel való megkereszteléssel, s ezzel ki is merült számukra a jézustanítványság, a keresztényi mivolt fogalma. És ezért van az, hogy jórészt elnéptelenedtek, üresek lettek a templomok, hogy áldozócsüttörtök és más, nagyobb ünnep is sokak számára csak a naptárban ünnep. S erre a sorsra jutott immár a vasárnap is!

Ezért zúgolódnak sokan, ha anyagiakkal kell áldozni az egyház oltárán: milyen magasra csap a gyűlölet, megnemértés és rosszindulat hulláma, ha a templom, Isten háza megjavítására, az egyház fenntartására anyagi áldozatot kérünk! Milyen fukarak az áldozatban, különösen a jómódú, mai „keresztények”!

Azért távolodnak el gyermekeink, ifjaink egyháztól, templomtól, vallás-erkölcsi élettől, Istentől, mert a mai szülőkből hiányzik a keresztényi öntudat, de nagyon is öntudatosak anyagi vonatkozásban, amelyért éjt nappallá tesznek, ha kell!

Ezért „pusztulunk, veszünk”, oldott kéveként széthull nemzetünk, egyházunk, gyülekezetünk!

Igen, a lélekkel való „megkeresztelés”, az öntudatra ébredés hiánya rövid időn belül felmérhetetlen károkat okoz minden vonatkozásban. Elgondolkoztam, hogy ha így megy tovább, pár évtized múltán – a ma még öntudatos nemzedék kihalásával – teljesen kiürülnek templomaink, rombadől mindaz,

amit hűséges, vallásos eleink századokon át építettek, és óriási áldozatok árán az utókornak átmentettek!

E szomorú jövőkép megérezése feletti bánatomban csak az a hitem vigasztal, hogy – hála Istennek – vannak és lesznek, hiszem, öntudatos emberek, akik lélekkel is élnek, akik lélek szerint járnak és cselekednek, s akik áldozócsütörtöki, apostoli öntudattal pünkösddé virágoztatják nagypéntekeinket, áldozatos éléttel megtartják a drága jézusi értékeket.

Az öntudatra ébredt tanítványokkal együtt legyenek ők Istentől áldottak, mindörökké! Ámen.

TESTVÉRI EGYETÉRTÉS: ÁLDÁS ÉS ÉLET

133 Zsolt 1, 3

Az első pünkösdkor Isten szentlelkének s a tanítványok bátor kiállításának köszönhetően: létrejött az első keresztény közösség, az első keresztény gyülekezet. Tagjait így jellemzi Lukács, az Apostolok cselekedeteinek írója: „Napról napra állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, ujjongással és tiszta szívvel részesültek az ételben.” – Az első keresztények tehát együtt imádkoztak, együtt étkeztek, így is mondhatjuk: testvéri egyetértésben és közösségben éltek.

Az ilyen eszményi közösséget magasztalja a Zsoltáríró is a felolvasott bibliai versekben: „Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek! (...) Csak oda küld az Úr áldást és életet mindenkor.”

Testvéri egyetértés! Ó, mily szép, mily gyönyörűséges, de mily ritka jelenség ez napjainkban! Pedig ott kellene legyen minden emberi kapcsolatban, közösségben. S mégis, sokszor még a szó szoros értelmében vett testvér is – ellenség!

S ha a nagyvilágot nézzük?! Háborog a föld, minden van, csak épp testvéri egyetértés nincs! Sőt, az ellenségeskedő emberiség magára szabadította a legkorszerűbb tömegpusztító fegyverek sokaságát, melyek az egész Földet tömegsírrá változtathatják. Ebből a fenyegető helyzetből – írja az egyik tudós – csak egy szabadulási lehetőség van: a szívek megváltozása, szeretettel telítődése, mely a testvéri egyetértés megvalósulását, áldást és életet jelentene mindannyiunk számára.

Bizony, milyen jó lenne már megérteni végre a nagy francia író, Victor Hugo kijelentését: „Minden harc emberek közt, testvérharc.” De megérteni és magunkévá tenni a zsoltáríró meglátását is: „Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!”

De hogy vagyunk a testvéri egyetértéssel itt, a mi vallásos közösségünkben? Él-e annak közösséget teremtő és összetartó ereje a mi szívünkben?